

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chiorana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Deținuta”, „Doina”, „Economia” Cohalm, „Economul”, „Făgeșana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana”, „Zlăgheana”, „Agricola”,
 însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
 pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
 IOAN I. LAPĂDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
 de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiiu, 9 Iunie 1907.

Nr. 23.

Cultivarea funcționarilor de bancă.

Chestiunea cultivării funcționarilor de bancă în cunoștințele de specialitate, pusă deja de repetite ori în discuțiune în coloanele acestei reviste, continuă a forma obiectul de preocupare și a celorlalte cercuri financiare din țară. Atât acestea cât și conducătorii institutelor noastre de bani încep a se pătrunde tot mai mult de convingerea că în lupta de concurență din zi în zi mai pronunțată, un corp de funcționari bine calificați, cu vederi largi și cu superioare cunoștințe de specialitate în toate chestiunile financiare, sunt o condițiune indispensabilă pentru viitoarea prosperare și chiar existență a institutelor de bani.

Se naște întrebarea, cari sunt mijloacele cele mai acomodate pentru ridicarea nivelului intelectual al funcționarilor de bancă și pe ce cale s'ar putea mai bine promova cultivarea acestora în cunoștințele de specialitate?

La noi s'a ocupat la timpul său cu chestiunea aceasta, precum se știe, însăși Delegațiunea băncilor noastre, la propunerea căreia Conferența din 1901 a fost decretat în principiu instituirea unui „curs practic special” în legătură cu Școala sup. de comerț din Brașov. Ideea acestui curs a fost însă ulterior, în 1903, abandonată, deoparte din cauză că ar fi fost prea costisitor, iar de altă parte, în realitate, de puțin folos practic.

De atunci încoace s'au ivit la noi mai multe păreri asupra calificării funcționarilor de bancă. Revista noastră între altele în Nrul 35 dela 27 August 1904 având în vedere că „cea mai bună școală este praxa” a pledat pentru crearea unor ajutoare ori stipendii, cu cari să i-se dea an de an unui anumit număr de funcționari de bancă cu praxă suficientă aici acasă, posibilitatea, de

a petrece timp mai îndelungat în centrele mari comerciale și financiare din țară și străinătate, de unde fără îndoială s'ar reîntoarce cu frumoase experiențe, pe cari eventual le-ar putea pune cu bun folos în serviciul institutelor lor.

O altă propunere făcută tot aci a fost întrunirea funcționarilor singuraticilor bănci, în conferințe periodice, unde să se discute tot felul de chestiuni de specialitate. Folosul, ce ar rezultă din astfel de conferințe pentru toți participanții este asemenea incontestabil.

Idei identice cu unele din cele sulate de noi în 1904 privitor la cultivarea funcționarilor de bancă, vedem acum propagate și în organul „Asociației regnicolare a institutelor de bani din Ungaria”, care într'un număr mai vechiu al său îndeamnă institutele de bani: *să-și crească funcționari ambițioși și calificați în branșa lor*, trimițând tineri absolvenți de școala sup. de comerț după praxă de 1—2 ani, pe câteva luni în străinătate, ceace în lunile de vară, când este așa numitul „sezon mort”, se poate face cu înlesnire, fără să sufere serviciul și n'ar reclama nici sacrificii materiale prea mari.

O altă idee prin care asemenea se tineste perfecționarea funcționarilor de bancă în ale specialității lor, s'a ivit în sinul unei tinere reuniuni de funcționari de bancă („Dunántuli pénzintézetek tisztviselőinek egyesülete”), care proiectează un „curs practic de vară”, de 4—5 săptămâni într'o stațiune balneară oarecare din Ungaria, unde prelegătorii și ascultătorii s'ar recruta exclusiv dintre „oamenii de praxă”. Marile spese ce le reclamă un astfel de curs dela singuraticii participanți, în cele mai multe cazuri oameni în modeste situații materiale, credem că face foarte problematică realizarea acestei idei — de altcum bune, căci împreună plăcutul cu folositorul.

Cel mai bun și totodată cel mai ușor realizabil mijloc de a contribui la cultivarea funcționarilor de bancă în cunoștințele de specialitate este cel de care cetim în Nr. 11 dela 10 Maiu a. c. al revistei „Pénzintézeti Szemle“. Anume „Asoc. regnic. a institutelor de bani“ proiectează organizarea unui ciclu de prelegeri pe seama funcționarilor de bancă în diferite centre mai însemnate ale provinciei, cum sunt Szombathely, Arad, Cluj, Cașovia etc. Prelegerile ar ținea 4—5 zile, pe care timp se crede că se va putea cu înlesnire concentra la un loc un număr mai însemnat de funcționari de bancă din orașele și comunele apropiate de centrul respectiv. Ca prelegători ar avea să funcționeze în prima linie puterile locale, ajutate eventual de câte un specialist distins, delegat din centru. Prelegerile acestea nu numai că ar da posibilitatea ca cunoștințele de branșă și bogatele experiențe pe terenul afacerilor de bancă ale celor mai bătrâni să devină un bun comun, pe baza căruia cei mai tineri să continue a se perfecționa, dar ar oferi totodată și ocaziunea, pe cât de necesară, pe atât de rară, ca funcționarii de bancă să se cunoască reciproc, să cultive între ei simțul de colegialitate și prin contactul mai intim unii cu alții să-și lărgească cercul de vederi, spre binele și folosul lor și al instituțiilor în al căror serviciu stau și a căror înflorire trebuie să o promoveze din toate puterile lor.

Calea aceasta o aflăm și noi de cea mai potrivită pentru ajungerea scopului urmărit, de aceea ideea schițată mai sus merită întreagă atențiunea și a cercurilor noastre de bancă, în sinul cărora poate încă s'ar putea aranja astfel de cursuri amăsurat trebuințelor și referințelor noastre speciale. *

Băncile mari hipotecare din capitală în provincie.

Avem înaintea noastră rapoartele anuale pe 1905 și 1906 a trei din cele mai mari bănci hipotecare din capitală, anume a băncilor: „Institutul de credit fonciar al micilor proprietari“ („Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“), „Banca hipotecară ungară“ („Magyar Jelzáloghitelbank“) și „Institutul de credit fonciar ungar“ („Magyar Földhitelintézet“). Toate trei publică în rapoartele lor o tabelă statistică asupra distribuirii împrumuturilor lor hipotecare după comitate. Extragem din aceasta tabelă următoarele date interesante asupra comitatelor cu populație românească:

Comitatul:	Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete		Magyar Földhitelintézet		Magyar Jelzálog Hitelbank	
	1905	1906	1905	1906	1905	1906
Alba-inferioară	289,650	308,050	764,000	747,000	836,400	836,400
Arad	4,513,050	4,549,350	10,031,200	9,350,200	3,250,400	3,250,400
Bistrița-Năsăud	61,200	74,850	24,000	24,000	576,100	576,100
Bihar	5,237,790	6,789,890	12,185,400	11,773,400	9,460,900	9,460,900
Brașov	24,550	25,050	24,000	24,000	168,000	168,000
Făgăraș	20,850	20,350	42,000	42,000	—	—
Hunedoara	286,200	318,700	464,000	565,000	1,187,800	1,187,800
Târnava-mică	600,650	673,900	1,039,400	1,084,600	1,023,800	1,023,800
Cluj	504,550	680,150	1,022,400	1,042,800	3,629,800	3,629,800
Carpaș-Severin	561,150	630,000	1,004,400	1,002,600	664,000	664,000
Maramurăș	38,900	42,000	348,600	8,600	670,400	670,400
Mureș-Turda	777,850	1,084,950	1,164,800	1,163,600	1,960,100	1,960,100
Târnava-mare	159,100	161,200	229,800	229,800	71,100	71,100
Sătmăr	952,500	1,378,300	7,271,000	7,902,200	6,782,600	6,782,600
Sibiu	15,900	18,800	23,000	23,000	21,600	21,600
Selagu	545,100	599,150	2,690,600	2,784,000	2,927,900	2,927,900
Solnoc-Dobâca	157,700	236,950	1,598,000	1,876,400	1,882,900	1,882,900
Timiș	2,313,850	3,176,500	7,974,400	8,769,400	3,593,900	3,593,900
Turda-Arieș	211,700	275,750	1,232,800	1,304,200	1,313,500	1,313,500
Torontal	10,745,650	13,140,850	17,768,600	18,120,200	23,147,500	23,147,500

Lipsește datele!

Din totalul de K 106.864,836 are „Institutul de credit fonciar al micilor proprietari“ în comitatele cu populație românească K 34.187,740, iar „Institutul de credit fonciar ungar“ tot acolo din totalul său de K 377.480,900 suma de K 68.715,000, primul deci circa 32%, ultimul circa 18-20%.

De remarcat este că în comitatele cu locuitori în majoritate Români, toate trei institutele amintite au plasate până acum sume de tot neînsemnate în împrumuturi hipotecare. *

Instituțiile de credit din București.

În Nr. 5 a. c. al „Convorbirilor literare“ dl Ch. D. Staicovici anunță că la finea lunii Iunie va scoate o publicație asupra activității „Instituțiilor de credit din București“ în anul trecut. Bilanțurile societăților pe acțiuni vor fi grupate în mari categorii după felul lor: bănci, credite funciare, societăți de asigurare, întreprinderi comerciale, întreprinderi industriale și exploatațiuni de petrol.

Iată câteva cifre din cele dintâi două coli apărute: La începutul acestui an erau în București 17 societăți de credit, cu un capital de aproape 60 milioane lei.

În fruntea acestor instituții figurează Banca națională a României cu un capital de 12 milioane lei și care prin sucursalele și agențiile sale din toate re-

ședințele de județe și-a întins acțiunea sa binefăcătoare peste întreaga țară.

După Banca națională, notăm cu un capital de 10 milioane lei, Banca generală română și Banca Marmorosch-Blank & C-o., apoi Banca agricolă cu 7.938,125 lei, Banca României cu 7 $\frac{1}{2}$ milioane lei, Banca de scont cu 3 $\frac{1}{2}$ milioane lei, Banca de credit român cu 3 milioane lei, Creditul Belgo-român cu 2 $\frac{1}{2}$ mil. lei.

Societățile de credit cari au un capital mai mic de un milion lei sunt: Banca Poporului cu 522,400 lei, Banca Colentina cu 400 mii lei, Banca de credit și scont cu 209 mii lei, Banca București cu 108,484 lei, Banca meseriașilor cu 78,880 lei, Banca culorii de negru cu 56,490, Banca Dacia Traiană cu 44,391 lei, etc.

Băncile cu capitaluri mari au contribuit în mod puternic la dezvoltarea comerțului, industriei și agriculturii în general; băncile mici au căutat să-și întindă operațiunile lor în comerțul și industria mică, în meserii și unele din ele au reușit să scape din ghiarele cametei pe funcționari și pe mulți proprietari mici.

Capitalul însemnat pe care-l au băncile din București face dovada că din punctul de vedere financiar am făcut progrese mari cari rees și mai mult la iveală, dacă ținem seamă de sumele considerabile depuse în aceste bănci spre fructificare și cari dau o mai mare dezvoltare creditului a cărei înrăurire binefăcătoare în dezvoltarea economică a popoarelor este netăgăduită.

La 1 Ianuarie 1907 Băncile din București aveau depuneri spre fructificare în sumă de aproape 50 milioane lei și în această sumă nu am socotit depozitele libere. Încrederea pe care publicul o are în aceste instituțiuni, mari și mici, este vădită.

Operațiunile întreprinse de băncile din București sunt foarte întinse. Imprumuturile pe cambii (portofoliu) reprezentau la sfârșitul anului trecut aproape 120 milioane lei în afară de avanzurile făcute de aceste instituțiuni pe efecte publice, pe cereale și diverse mărfuri, pe ipoteci, a căror quantum depășește suma de 130 milioane lei.

Conturile curente debitoare precum și cele creditoare reprezintă și ele sume foarte însemnate.

Al VIII-lea congres economic internațional.

Din 21—25 Maiu a. c. s'a ținut în Viena al VIII-lea congres internațional economic, la care au participat peste 2000 membri. Între participanți se numără din partea Franciei *Méline*, fost ministru prezident. Din Germania, între mulți alții, au participat: principele *Schönaich*, *Kupper*, *Aereboe* ș. a., din Austria principii *Lobkovitz* și *Auersperg*, contele *Leopold Kolowrat* ș. a. Din Ungaria au participat mulți bărbați distinși, între cari contele *Aurel Deseffy*, prezidentul Casei magnaților și al Reuniunii economice regnicolare, conții *Robert Zzelenski*, *Stefan Bethlen*, *Iosif Mailáth* ș. a.

Lucrările congresului s'au făcut în XI secțiuni și în plenul congresului.

În secția I. a congresului s'a ridicat la importanță principală și a dat anză la desbateri vii chestiunea înlăturării afacerilor pe termen a cerealelor din toate țările.

În acest obiect congresul a decis: că așteaptă dela agricultori din țările, în cari *afacerile pe termen fără acoperire* sunt interzise, să nu îngăduie înlăturarea acestei opreliști; încât însă legea încă în vigoare ar ajunge să fie modificată, să stăruie ca acest joc de

bursă să se facă măcar în margini restrânse. Congresul reeacă pe agricultorii acelor țări, în cari afacerile pe termen fără acoperire se practică, ca să facă tot ce le stă prin putință, ca acest joc de bursă să se sisteze. Congresul ține a fi necesar ca pe viitor notarea prețului produselor agricole să o facă organele clasei producătorilor și nu comercianții.

Tot în secția I. s'a discutat chestia *susținerii clasei micilor agricultori*. S'a ajuns la concluziunea că pentru susținerea în stare bună a micilor agricultori e necesar să se aducă dispoziții legale și ministeriale în contra împovărării cu datorii a micilor proprietari; e necesar ca proprietățile țăranilor să fie eliberate de datorii prin institute de credit solide; creditele hipotecare agricole să se schimbe în împrumuturi cari să nu poată fi abzise și, unde sunt organe corespunzătoare de credit personal și real, nouăle sarcini să se aranjeze numai prin împrumuturi amortizabile fără abzicere.

Contele *Krefstein* a cerut, ca în interesul clasei țăranilor să se reguleze valorizarea produselor agricole, comerțul intermediar să se restrângă, să se promoveze ameliorarea agriculturii, să nu se înstrăineze proprietățile țărănești, să se stabilească limita până la care se pot însărcina cu datorii și să se înființeze proprietăți de rentă.

Directorul *Grimm* ține de necesar în interesul țăranimei ridicarea venitului curat al agriculturii, asigurarea de penziuni pe sama servitorilor și înleznierea procurării de mici proprietăți pe sama lor cum și ameliorarea mijloacelor de circulație.

Ce privește chestia *mijlocirii muncii* Dr. *Schullern* e de părere că cea mai rațională modalitate este mijlocirea muncii pe calea comunelor, a cercurilor pretoriale și a comitatelor; încât pentru viitor recomandă și conclucrarea statului. Mijlocirea muncii industriale crede că trebuie regulată și controlată și a pledat în principiu pentru mijlocirea muncii prin însoțiri și corporațiunile agricole. Dr. *Horacek* a cerut să se facă conspecte statistice despre emigrările internaționale ale muncitorilor agricoli și a propus, ca să se adune părerile patronilor și ale muncitorilor din cari să se constate cari sunt cauzele și ce influențează circulația de emigrare și ca mijlocirea muncitorilor să se facă pe bază internațională și cu mijloace ducătoare la scop.

Profesorii de universitate *Schindler* și *Dr. Hoffmeister* din secția II și III au vorbit despre *importanța producțiunii cerealelor asupra agriculturii din Europa centrală*. Ei au emis părerea că Ungaria, Austria și Germania să susțină producțiunea de cereale cel puțin în extensiunea actuală. *Eber Ernő* a arătat ce deosebiri mari sunt între aceste trei țări și că în privința susținerii teritorului actual de cultură sau eventual a extinderii lui Ungaria se găsește cu totul în alte împrejurări față de cele din Austria; dar și de altfel această chestiune se poate discuta numai din punctul de vedere al valorizării, al consumului, al mediei producțiunii, al speșelor de producțiune și al referințelor lucrătorilor, adecă din punctul de vedere al rentabilității.

În urmă congresul a exprimat convingerea, că în statele Europei centrale trebuie susținută producțiunea de cereale nu numai în interesul populațiunii ce se ocupă cu agricultura ci și în general din punctele de vedere economic și politic, și că trebuie să se poarte grije de rentabilitatea acestei producțiuni cu toate mijloacele unei conștiințe politice agrare.

Această hotărire, fără îndoială, e corectă, pentru că astăzi nici o țară și nici un agricultor nu vo-

iește să facă economie fără producțiune de cereale. De altfel în statele Europei centrale nici nu s'a ivit, până acum tendința ca să se restrângă cultura cerealelor în agricultură.

JURISDICȚIUNE.

Agentul de asigurare. Ce privește interpretarea întrebărilor cuprinse în oferta de asigurare agentul se privește ca plenipotențiat al societății de asigurare — conform deciziei Curiei reg. Nr. 1126 dela 3 Aprilie a. c. — Cazul este următorul: la umplerea ofertului de asigurare oferentul a retăcut, că într'un timp a zăcut bolnav în spital; pe baza aceasta mai târziu societatea de asigurare a atacat validitatea contractului de asigurare. Asiguratul în apărarea sa a zis, că însuș agentul l-a învățat să retacă morbul de mai înainte, câtă vreme acum este sănătos. Curia reg. — în opoziție cu primele două foruri judecătorești — a acceptat apărarea asiguratului și a judecat societatea, pe motiv că ce privește interpretarea întrebărilor cuprinse în oferta de asigurare agentul este a se privi ca plenipotențiat al societății, prin urmare dacă agentul a sedus pe asiguratul, răspunderea cade în sarcina societății. *

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 5 Iunie 1907.

La sfârșitul luni, deși cererile de numărare — afară de Berlin — n'a fost pe nici o piață așa mari, precum se credea, situațiunea eră foarte încordată. În Berlin a scăzut rezerva de bilete în săptămâna ultimă a luni trecute cu 120 milioane mărci, dela 223 la 103 milioane. Astăzi situațiunea este puțin schimbată, lipsa de numărare a rămas constantă, și discontul privat notează $4\frac{5}{8}\%$.

Trebuințele de sfârșitul luni ale pieței interne au fost satisfăcute în cea mai mare parte de institutul nostru de emisiune, a cărui rezervă de bilete, deși n'a fost epuizată, dar a scăzut în măsură destul de considerabilă, dela 129 la 59 milioane, adică cu 70 milioane coroane, față de 167.5 milioane cor. cât eră la sfârșitul lui Mai anul trecut. Imprumuturile acordate de banca a. ung. făceau la 31 Mai a. c. 677 milioane, pe când în anul trecut la acelaș termen făceau numai 492 milioane cor. O ameliorare mai însemnată a pietei de bani în cursul acestei luni abia putem aștepta.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Vatra“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Cluj, înființată pe la mijlocul lui Aprilie a. c. și-a început activitatea la 1 crt. Ca director executiv funcționează dl Vas. Ranta-Buticescu, iar contabil a fost ales domnul Ioan Dejenar jun. *

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Conform raportului Ministerului ung. de agricultură dela finea luni Mai situațiunea sămănăturilor și peste tot a împrejurărilor agricole se prezentă astfel:

Circa 900,000 jugăre catastrale sămănături de toamnă, nimicite de ger și alte cauze elementare (peste 10.5% ale arealului sămănat), au trebuit arate și sămănate de nou în primăvară. În urma acestor împrejurări și peste tot în urma situațiunii mai slabe a sămănăturilor ministerul a evaluat recoltele din acest an cu un scăzământ față de anul trecut: la grâu cu 21.6, la săcară cu 4.2, la orz cu 2.4 și la ovăs cu 1.4 milioane măji metrice. Această lipsă se poate însă acoperi în parte prin recolta ce o va da plusul de circa 500,000 jug. catastrale sămănate cu cucuruz, dacă măcar de aici încolo timpul va fi mai favorabil sămănăturilor.

În jumătatea a doua a luni Mai timpul a fost schimbăcios, în multe locuri împreunat cu furtuni și ploi. În general timpul a devenit mai favorabil. Cu toate aceste situația sămănăturilor de toamnă în multe comitate nu e satisfăcătoare. Pentru sămănăturile de primăvară ploile ce au căzut în întreagă țara au avut o influință foarte bună.

Lucrările agricole la ordinea zilei se urmează cu stăruință în toată țara. Lipsa de lucrători este simțită.

Evaluarea recoltelor la finea luni Mai este următoarea:

	Terit. cultiv. în jug. cat.	Mijlocia rec. per jug. cat. în măji metr.	Recolta totală în măji metr.	Recolta din 1906 în măji metr.
cu grâu	6.216,744	5.59	34.797,800	53.725,631
„ săcară	1.984,118	5.46	10.842,500	14.150,811
„ orz	1.845,265	6.60	12.198,300	15.185,554
„ ovăs	1.814,418	5.92	10.746,800	12.734,349

de unde rezultă diferența arătată la început între recolta acestui an și între recolta anului trecut.

Rapița a pierit în multe locuri în timpul iernii și al primăverii. Irospectele recoltei sunt slabe afară de părțile ardelenne, unde rapița stă ceva mai bine.

Cucuruzul timpuriu peste tot e frumos; cel târziu este slab din cauza secetei.

Cu cartofi s'au plantat teritorii mai mari decât în alți ani și ei se desvoaltă foarte bine, afară de Banat unde au suferit de tot mult din cauza secetei.

Legumile în unele locuri se desvoaltă anevoios din cauza secetei și sunt năpăstuite de furnici și alte insecte. Tot în asemenea situație este și curechiul.

Hemeiul se desvoaltă bine.

Meiul și hrîșca nu se desvoaltă multămitor.

Inul și cânepa se desvoaltă favorabil.

Tutunul. Ploile din urmă dau speranță de o ameliorare a plantațiilor de tutun.

Napii de zahăr și de nutreț în general se desvoaltă satisfăcător.

Plantele de nutreț. Prima cositură de trifoiu și lufernă a dat recoltă slabă. *Esparseta* este satisfăcătoare. *Măzăricea* s'a desvoltat bine unde au fost ploi. *Nutrețul verde și meiul* au trebuință de ploaie.

Livezile în multe locuri vor da o recoltă slabă.

Pășunile se vor ameliora în urma ploilor ce au căzut în toate părțile țării.

Vița de vie se desvoaltă bine. Cea rămasă descoverită în timpul iernii a suferit mult de ger; soi-

rile mai puțin rezistente au fost nimicite cu totul. Prospecele recoltei în multe locuri nu corespund așteptărilor.

Pomii au avut puține flori. Omidele și gândacii de Maiu le-au făcut mari stricăciuni.

Cireșele promit recoltă bună în părțile vestice ale țării. Partea cea mai mare a nucilor, cireșelor, vișinelor, merelor și perelor stă bine; mai puțin bine stau prunele.

În *România* a fost secetă neîntreruptă timp de peste o lună, anume în o parte a lunii Aprilie și în Maiu. Abia în timpul din urmă a început să ploaie.

Căldurile cele mari din luna Aprilie și Maiu cum și vânturile au cauzat mare rău sămănăturilor de toamnă și celor de primăvară. În multe locuri holdele se oflesc și uscă văzând cu ochii.

Din cauza timpului rău sămănăturile de primăvară și mai ales sămănatul cucuruzului nu s'a putut face în condiții priincioase. Unde sămănatul s'a făcut, cucuruzul nu a putut să crească din cauza secetei, în alte părți a început a se usca.

Se speră însă că, în urma ploilor ce au început să cadă în toată țara, răul se va putea înlătura, atât în ce privește sămănăturile de toamnă, cât și cele de primăvară, deasemenea fânatele și pășunile.

În *alte țări*. Și situația recoltelor din Europa și Statele-Unite ale Americii este nefavorabilă. Din această cauză prețurile tuturor cerealelor au început să se urce în mod simțitor.

DIN REUNIUNI.

Despărțământul Brașov al „Asociațiunii“. (*Curs practic de albinărit*). Se aduce la cunoștința publicului nostru și îndeosebi a agenților din desp. I. (Brașov) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, că la rugarea comitetului despărțământului d-l director școlar în penziune Ioan Aron va ține în zilele de 24—26 Iunie v. (7—9 Iulie n.) a. c. un curs practic de albinărit (stupărit) pentru preoții, învățătorii și economii noștri, cari se interesează de această ramură economică. Cursul se va ține în Brașov la stupina d-lui I. Aron. Comitetul desp. va îngriji de încuvișțirea participanților; de mâncare va avea să se îngrijească fiecare pe spesele sale. Inscriserile la acest curs. se vor face până în 10 (23) Iunie pe adresa secretarului despărțământului, care va da celor interesați toate deslușirile de lipsă. Cursul se va ține, numai dacă se vor înscrie cel puțin 5 participanți.

Un premiu de K 30.— pentru învățătorii de pe teritoriul despărțământului cari se disting în cultura grădinarilor școlare, va distribui și în acest an d.r. desp. Brașov. Înștiințările se vor face până la 10/23 Iunie.

CRONICA.

Drept de firmare. Direcțiunea institutului „Albina“ în ultima sa ședință, a investit pe dl Iosif Oncioiu, șef-contabilul Filialei „Albinei“ din Brașov cu dreptul de a semna firma cumulativ cu câte un membru din direcțiune.

Posturi vacante. „Vlădeasa“, institut de credit și economii, soc. pe acții din B.-Huedin caută un practicant. Se cere absolvirea unei școale sup. de co-

merciu sau academii și limbile română, maghiară și germană. Salar pe anul de probă K 720; după un an urmează definitivarea pe lângă retribuțiunile regulamentare. Terminul concursului este 10 Iulie a. c.

Monete iubulare noue à K 100 și K 5. Din incidentul iubileului de 40 de ani de domnie a Majestății Sale ca rege al Ungariei se vor bate și pune în circulație monete iubulare noue à K 100 aur și à K 5 argint. Acestea din urmă se vor bate în valoare totală de K 64 mil., din care sumă cad asupra Ungariei K 19.200.000 și asupra Austriei K 44.800.000.

Bănci noue românești. „Receana“, institut de credit și economii, soc. pe acții este firma unei noue întreprinderi financiare pe cale a se înființa în Telechi-Recea (com Făgăraș).

„Strugurul“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Pianul-sup. (com. Sibiu) un alt institut de bani nou, și-a convocat adunarea generală de constituire pe 9 crt.

Proiecte de legi industriale. În ministerul de comerț se lucră deja de mai mult timp câteva proiecte de legi menite a reformă legea industrială de prezent în vigoare. Mai întâiu va ajunge la ordinea zilei, și anume încă în cursul lunii curente, proiectul referitor la concurența iloyală. După aceea: urmează pertractarea proiectului legii industriale pe calea anchetelor. O reformă radicală va suferi legea privitoare la repausul duminical și paralel cu legea industrială se lucră și la legea pentru ocrotirea muncitorilor.

Societăți de reviziune pe acții în Germania. În Germania se află deja trei societăți mai mari fondate pe acții, cari la cerere pun la dispoziția diferitelor întreprinderi revizori experți pentru revizuirea registrelor. Cea mai veche din aceste societăți este: „Deutsche Treuhandgesellschaft“ fondată înainte de aceasta cu 17 ani, la 1890, și care dispune de un capital societar de 1½ mil. marce și plătește acționarilor săi deja de un șir de ani o dividendă de 15%. A doua societate este: „Revisions- und Vermögensverwaltungs A. G.“ a căreia cheltuieli s'au urcat în 1906 la 714,921 marce și care a plătit în 1906 4% dividendă. A treia, care asemenea a plătit 4% dividendă și a avut spese de 110,201 marce este „Treuhand-Vereinigung A. G.“ din Schaffhausen. Ambele societăți motivează în rapoartele lor anuale însemnatele cheltuieli, cu împrejurarea, că trebuie angajați pentru reviziuni specialiști de prima forță, cari trebuie bine retribuiți.

Sumar.

Cultivarea funcționarilor de bancă. — Băncile mari hipotecare din capitală în provincie. — Instituțiunile de credit din București — Al VIII-lea congres economic internațional. — Jurisdicțiune: Agentul de asigurare. — Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: „Vatra“. — Agricultură: Situațiunea agricolă. — Din reuniuni: Despărțământul Brașov al „Asociațiunii“. — Cronică: Drept de firmare, Posturi vacante, Monete iubulare noue à K 100 și K 5, Bănci noue românești, Proiecte de legi industriale, Societăți de reviziune pe acții în Germania.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 5 Iunie 1907.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpes: a vit de
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	111.45	111.70
4	" " Cor. " " "	93.50	93.50
3 1/2	" " " " " " " " " "	82.55	83.10
4	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	195.—	197.—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	147.—	147.—
3	Impr. p. regul. Porților de fier	76.10	76.—
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone	101.75	101.50
4	" rurale ungare " " "	94.55	95.—
4	" " croato-slav. " " "	—	96.50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. in cor., Mai-Nov., sc de dare	98.05	98.65
4	" " " Ian.-Iulie " " "	98.—	98.65
4.2	" " " in hârtie, Febr.-Aug. " " "	99.65	99.95
4.2	" " " argint April-Oct. " " "	99.70	99.97
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	153.40	155.—
4	" " 1860 à fl. 100.—	211.—	213.—
4	" " 1864 à fl. 100.—	256.50	260.—
4	Renta austr. aur., scut. de dare . . .	116.80	117.10
4	" " Cor. " " " "	98.20	98.70
3 1/2	" " de invest. " " " "	88.30	—
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	93.10	93.60
5	" " Viena	101.70	—
6	" " bulgar p. căi ferate din 1889 à frs 125	120.50	120.—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	94.25	95.—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fone. austr.	98.—	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99.75	99.90
4	" " " 50 ani în coroane	100.30	100.75
4	Banca comerc. ung. Pesta în fl	100.—	100.90
4 1/2	" " " " in cor.	95.75	96.—
4	Obl. com. "banca" ung. "Pesta cu 10% premie	106.20	107.—
4 1/2	" " " " repl. 60 ani	95.75	96.—
4	Scris. fone. I Cassă de păstr. patr., Pesta	95.50	95.50
4	Obl. com. " " " " " " " " in cor	95.25	96.25
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	—
4	Scris fone Inst. de credit fonciar ungar in cor.	94.85	95.—
4	Banca hipotecară ungară în cor.	100.30	101.—
1 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	95.75	95.75
4	Obl. cu premii Banca "ung. hip" à K 100	—	114.75
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	—	101.—
5	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	—	100.—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	101.25	100.—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	96.50	97.—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	101.50	101.50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	101.25	101.—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	97.—	97.—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fone. aust din	279.50	—
3	1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fone. aust. din	279.50	—
3	1889 à fl. 100	—	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	248.50	252.—
2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	105.—	110.—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	258.75	—
5	Basilica—Budapesta à fl. 5.—	23.—	22.75
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100.—	442.50	445.—
—	Buda, comuna à fl. 40.—	187.—	185.—
—	Pálffy, à fl. 40.—	180.—	180.—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	46.—	48.—
—	" " " ungară, à fl. 5.—	30.25	30.50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100.—	471.—	485.—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	—	9.70
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4.—	—	11.75
F. Valute.			
—	Galbini imper pr. bucată	11.40	11.43
—	20 franci aur	19.19	19.19
—	20 marce aur	23.58	23.56
—	Sovereigns pr bucată	24.06	—
—	Ruble hârtie per bucată	2.53	2.53
—	100 Marce hârtie	117.95	117.97
—	100 franci hârtie	—	96.05
—	100 lire hârtie	95.80	95.90
—	100 lei hârtie	—	95.50

Bursa de București.

Cursul din 5 Iunie 1907.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei	101
" " " 274 " " 1890, 4%	"	"	93
" " " 180 " " 1898, 4%	"	"	89 1/2
" " " seria A. și B. din 1905, 4%	"	"	89 3/4
" " " convertită din 1905, 4%	"	"	89 1/2
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	"	"	101 1/2
Scrisuri fonciare rurale 5%	"	"	101 5/8
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	"	"	90
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	"	"	99 1/4
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	"	"	95 1/2

„CIACOVANA”, institut de credit și econ. în Ciacova.

CONCURS.

Abzicând alesul contabil, se publică din nou concurs pentru ocuparea postului de **contabil** la „Ciacovana”, (Csákova) cu condițiunile următoare:

1. Salar anual K 1600.
2. Locuință în natură în casele institutului, constatătoare din: 3 chilii, culină, cămară, pod, pivniță, în curte separată. Locuința se poate ocupa numai la 1 Iulie st. n. 1907; până atunci competența de locuință va solvi-o institutul în bani.
3. Tantiemă statutară.
4. Ceice doresc a reflecta la dobândirea acestui post, au să documenteze, că au absolvat școala comercială, că au prestat examenul de maturitate și că posed limba română, germană și maghiară perfect în vorbire și scriere, și că sunt capabili a compune independent bilanțul.

Rugările sunt a se adresa direcțiunii institutului „Ciacovana” (Csákova, Temes m.), până inclusive 15 Iunie st. n. 1907.

Numai cei cu praxă de bancă vor fi luați în considerație.

Noul ales are să-și ocupe postul *îndată*, sau cel mult la 1 Iulie st. n. 1907.

Alegerea va fi în 17 Iunie st. n. 1907.

Dat în ședința plenară a direcțiunii, ținută în 3 Iunie st. n. 1907.

Nr. 76 (1—1)

Direcțiunea.

„GRĂNIȚERUL“, institut de credit în H.-Dobra.

PROSPECT.

Adunarea noastră generală extraordinară, ținută la 8 Maiu 1907 a luat cu privire la înmulțirea capitalului social, următorul concluz:

1. Capitalul social, pe baza §-ului 4 din statute, se înmulțește dela 150,000 coroane până la suma de 300,000 coroane.

La înmulțirea capitalului social acțiunile vechi au drept de preferință, și pentru exercierea acelui drept, acțiunile vechi trebuie prezentate direcțiunii spre ștampilare.

2. Fiecare acționar vechiu are drept să opteze din emisiunea nouă, cu prețul de 105 coroane, atâtea acții noue, câte posedă din emisiunile de mai înainte.

Suma ce e peste prețul nominal de 100 coroane se va conta la fondul de rezervă.

3. Dreptul de optare se poate exercia până în 30 Iunie st. n. 1907.

Acei acționari vechi, cari până la acel termen nu au participat la subscriere, necondiționat își perd dreptul de prioritate și favorul punctului 2. la subscrierea de acții din aceasta emisiune nouă.

4. Până la 30 Iunie st. n. 1907, fiecare acționar e dator a solvi la cassa institutului 5 coroane în favorul fondului de rezervă și 20 coroane, ca prima rată din prețul de emisiune, de fiecare acție subscrisă, respective optată.

Ratele următoare vor fi a se plăti după fiecare acție: câte 20 coroane până în 30 Septembrie 1907

„ 20	„	„	„	31 Decembrie
„ 20	„	„	„	31 Martie 1908
„ 20	„	„	„	30 Iunie

Fiecare acționar are însă drept a solvi deodată și mai multe, sau toate ratele, înainte de termenii fixați.

5. La emisiunea aceasta nouă de acții încă se va aplica dispozițiunile §-lui 9 din statute.

6. Acțiunile deplin plătite vor participa la dividenda anului de gestiune 1909.

Dela plățirea ratelor până la 31 Decembrie 1908, acționarii noi primesc 6% interese după capitalul vărsat.

7. Acțiunile neoptate de acționarii vechi, direcțiunea le vinde din mână liberă și la reacționari începând din 1 Iulie 1907, și anume: bucata cu prețul de 120 coroane, din care sumă 20 coroane trec în favorul fondului de rezervă.

Acești acționari au a solvi la subscriere de fiecare acție câte 20 coroane taxa fondului de rezervă și 20 coroane ca prima rată din prețul de emisiune.

Față de acești acționari noi încă se vor aplica dispozițiunile din punctele 4, 5 și 6 din acest prospect.

Acționarii noi începând cu anul de gestiune 1909, intră în toate drepturile acționarilor vechi.

H.-Dobra, la 8 Maiu 1907.

Direcțiunea institutului de credit și economii
«Grănițerul».

Acest prospect și formularul declarațiunii pentru subscrieri de acții din emisiunea nouă s'a expedit la adresa fiecărui acționar, și la cerere trimitem cu plăcere tuturor, cari se interesează de emisiunea nouă a institutului nostru.

Nr. 75 (1—3)

„Cassa de păstrare în Mercurea“, societate pe acții.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului „Cassa de păstrare în Mercurea“, societate pe acții, se convoacă prin aceasta la

adunarea generală extraordinară,

conform §-lui 16 din statutele societății, pe Mercuri în 26 Iunie st. n. 1907, la 11 oare a. m. în localul societății din Mercurea, cu următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Modificarea unor dispozițiuni statutare.
3. Urcarea capitalului social.
4. Crearea unui fond de penziune al funcționarilor și votarea regulamentului.

În lipsa acționarilor receruți la adunarea generală din 26 Iunie, conform §-lui 20 din statutele societății, adunarea generală se va ține în 4 Iulie st. n. 1907 cu acelaș program, la timpul și în locul deja indicat.

Domnii acționari, cari voiesc a participa cu vot decisiv la adunarea generală, sunt pofțiți, conform §-lui 17 din statute, a-și depune înainte de adunare acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății, eventual cu 48 oare înainte la cassa institutelor „Albina“, Sibiu, „Cassa de păstrare“, Săliște, „Sebeșana“, Sebeșul-săsesc, „Mielul“, Poiana, și „Brădetul“, Orlat.

Mercurea, la 6 Iunie st. n. 1907.

Nr. 77 (1—1)

Direcțiunea.

„NĂDLĂCANA“, institut de credit în Nagylak.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Nădlăcana“, prin aceasta publică concurs pentru ocuparea posturilor de: **practicant** cu salariu anual de K 840 și de **oficial** cu salariu anual de K 1200 și tantiemă statutară.

Reflectanții să-și adreseze ofertul direcțiunii institutului „Nădlăcana“ în Nagylak (Csanád m) până incluzive 15 Iunie st. n. 1907, având să documenteze că au absolvat școala comercială, — reflectanții la postul de oficial, că au și praxă de bancă — și în fine, să se pronunțe că la eventuala alegere, când pot să-și ocupe postul.

Nr. 74 (1—1)

Direcțiunea.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovici.

Pretul: broș. K 1—, leg. K 1.50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Pretul: câte K 3—.

Se comandă la Administrația „Re-
vistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile

Asigurări pentru cazuri de accidente

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de
casse și locuințe).

Nr. 2 (23—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avan-
tagioase pentru asigurarea ipotecelor și reduceri
considerabile de premii pentru membrii oricărei
reuniuni agricole sau tovărăși economice.

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabili-
tății în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

Nr. 2.

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albina“, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

Nr. 5—8.

Studii practice de bancă

de

Ioan I. Lăpădatu,
secretarul institutului de credit și econ. „Ardeleana“.

Se pot procura dela domnii autori în Sibiu și Orăștie
cele două dintâiu à 50 fl., a treia cu K 1— și a
patra cu K 2.—.

Drepturile, datorințele și răspunderea

membriilor din direcțiune

și

Drepturile, datorințele și răspunderea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comanda la traducător în Sibiu
sau la Librăria arhidiecezană din Sibiu, cea
dintâi cu prețul de K 3—, iar cea din urmă
cu prețul de K 1.50.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul,
organizația, operațiunile și importanța
băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comere.

Se poate comanda dela administrația »Re-
vistei Economice«, cu prețul de 1
coroană.